

зетъ. Французкият крале от фамилията на Бурбоните носели на короната си златни стилизиирани лилии, който цвѣтъ бил тѣхенъ фамиленъ хералдически знакъ. Като правнукъ на тази фамилия Н. Ц. В. Царь Борисъ III. е запазилъ този знакъ при другитѣ български царски отличия. Такива приети отъ една благородна фамилия знаци се наричатъ гербове, екю или ариоарий (фиг. 47).

При империята въ Франция кадифяната беретка съ щраусови пера, замѣстила короната: 3 пера значели баронъ, 5 пера — графъ, 7 пера — маркизъ и пр. Числото на отворите на желѣзната маска на рицарите сѫщо означавало титлата имъ.

Фамилните гербове, като рози, чукове, кръстове и всевъзможни белези се втѣквали по плата предназначенъ за облѣкло на благородника, Царската мантия — винаги червена — била подплатена съ херминъ (скѣпа лъскава бѣла кожа отъ северни плѣхове съ черни опашчици). Отъ тамъ по-широките или по-тѣсни бандове отъ херминъ по роклята, яката, или ржавите означавали чина и размѣра на титлите. Банда на баронесата била по-тѣсенъ отъ този на графинята и т. н.

Хералдическите знаци заедно съ миниатюрна корона се поставяли надъ монограма по всички принадлежности на благородниците. Тѣ се везали по бѣльото, по кърпите, скълптирани се върху рамките на портретите, дори по герданите на конете, кучетата и соколите имъ.

Понѣкога владетельтѣ слагали вънеша върху червенъ коприненъ калпакъ. Така се получила корона въ видъ на шапка. Такава била короната на византийските императори и императрици, а впоследствие и на българските и руски царе и царици. (Фиг. 47.)

Такива сѫ короните и на черковните князе, като епископи, владици и пр. Папата, като царь на царете, носи триетажна корона наречена **Тиара**.

Френската революция премахнала короните и хералдическите знаци на благордниците, обаче, тѣ се запазили у всички почти монархически държави и въ църковните католически и православни одеяния. У насъ още съ падането подъ турска власть българския феодализъмъ (болярството) било ощищено и ние нѣмаме стари фамилии съ хералдически знаци.

Новото демократическо време погледна на тѣзи знаци съ снизхождение безъ да имъ даде нѣкакво значение, смѣтайки ги само като окраса, обаче, запази почить къмъ короната на дър-